

การทำวิจัยในชั้นเรียน.....ง่ายนิดเดียว

น.อ.หญิง นงเยาว์ ศิริสนธิ
อาจารย์ฝ่ายศึกษา โรงเรียนนายเรือ

ผู้เขียนขออนุญาตนำคำโฆษณาทางวิทยุและโทรทัศน์ของรายการหนึ่งซึ่งจัดโดยชาวต่างชาติ ที่กล่าวว่า “ภาษาอังกฤษ.....ง่ายนิดเดียว” มาใช้เป็นหัวเรื่องของบทความนี้ เนื่องจากผู้เขียน มีความเห็นว่าเป็นวลีที่ชวนคิดและสร้างกำลังใจในการเรียนภาษาอังกฤษให้แก่ผู้ฟังหรือผู้ชมรายการได้ เป็นอย่างดี ถึงแม้ว่าในชั้นต้นนี้ผู้ฟังหรือผู้ชมจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ตาม

การทำงานวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูบางท่านที่คิดว่าเป็นเรื่องง่าย หากว่าจะทำและลงมือทำ จริงจังก็คงจะสำเร็จลงด้วยดี คุณครูที่ลงมือทำและมีผลงานออกมาบ้างแล้วนับว่าเป็นเรื่องดี แต่สำหรับ บางท่านที่คิดว่าอยากจะทำแต่ยังไม่ได้ทำซึ่งอาจมีสาเหตุได้หลายประการ เช่น การขาดแรงจูงใจ ไม่มี ความจำเป็นต้องทำ มีภาระงานต้องทำมากอยู่แล้วไม่มีเวลาทำ หรือสาเหตุอื่นใดก็ตาม แต่สำหรับคุณครู อีกหลายท่านก็อาจจะคิดว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องยาก ทั้งนี้สาเหตุอาจมาจากขาดความรู้หรือ ประสบการณ์ในการทำงานวิจัย ไม่ทราบจะเริ่มต้นอย่างไรดี ทำแล้วจะได้ประโยชน์มากน้อยเพียงใด จะต้องพบกับปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง ทั้งนี้ไม่ว่าคุณครูจะคิดว่าง่ายหรือยาก ก็เป็นสาเหตุที่ทำให้ สถานศึกษาหลายแห่งยังมีผลงานวิจัยออกมาไม่มากนัก แต่อย่างไรก็ตาม การทำวิจัยในชั้นเรียนก็ยังถือ ว่าเป็นภารกิจที่สำคัญและจำเป็นสำหรับครูไม่น้อยไปกว่าการสอน เนื่องจากผลการวิจัยในชั้นเรียน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี เพียงแต่เราไม่ได้ให้ ความสำคัญเท่าที่ควรเท่านั้นเอง โดยทั่วไปแล้วการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องที่ไม่ยาก เมื่อเทียบกับการ ทำงานวิจัยอื่น ๆ เพราะมีขอบเขตการวิจัยค่อนข้างแคบทั้งในด้านเนื้อหา พื้นที่และเวลา มักจะทำไป พร้อม ๆ กับการเรียนการสอนเฉพาะในห้องเรียนที่ครูกำลังสอนอยู่ ครูทุกคนจึงสามารถทำวิจัยในชั้น เรียนได้ ขอเพียงการเริ่มต้นที่ดีเท่านั้น “แค่คิดก็ง่ายนิดเดียว” บทความนี้ผู้เขียนจึงขออนุญาตนำเสนอ ความรู้และแนวคิดของการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ได้รวบรวมมา โดยหวังว่าจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่านหรือ ผู้ที่สนใจเกี่ยวกับการทำงานวิจัยได้พอสมควร

ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research) หมายถึง กระบวนการหาความรู้หรือวิธีการใหม่ ๆ รวมทั้งการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากการเรียน การสอนในชั้นเรียนของตนเอง หรือเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นักเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในชั้นเรียน

วัตถุประสงค์ที่สำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนก็คือ เพื่อหาความรู้เกี่ยวกับผู้เรียน ผู้สอน กระบวนการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมของห้องเรียน ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นห้องเรียนใดห้องเรียนหนึ่ง โดยทำไปพร้อม ๆ กันกับการเรียนการสอนในห้องเรียนนั้นตามปกติ โดยที่ผู้เรียนอาจจะไม่ทราบว่าผู้สอนกำลังทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่

ขั้นตอนในการทำวิจัยในชั้นเรียน

ขั้นตอนที่สำคัญในการทำวิจัยในชั้นเรียนมี ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การกำหนดปัญหาของการวิจัย ให้ครูพิจารณาว่าในปัจจุบันมีปัญหาอะไรบ้างในชั้นเรียนที่สอนอยู่ เรื่องหรือปัญหาในชั้นเรียนที่ควรจะนำเข้ามาพิจารณาทำวิจัย มี ๔ ด้าน คือ

๑.๑ เรื่องที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในชั้นเรียน ได้แก่

- ขนาดของชั้นเรียนและสภาพภายในชั้นเรียน
- ความสะดวกสบายของชั้นเรียนและโต๊ะเก้าอี้เรียน
- แสงสว่างภายในชั้นเรียน
- ระบบระบายอากาศและปรับอากาศในชั้นเรียน
- ระบบเสียงเพื่อการเรียนการสอนในชั้นเรียน
- การใช้สื่อและอุปกรณ์การสอนของครู

๑.๒ เรื่องที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนและครู ได้แก่

- การไม่ตรงต่อเวลาในการเข้าเรียนของนักเรียนและครู
- การที่นักเรียนขาดเรียนเป็นประจำ
- การแต่งกายไม่ถูกระเบียบของนักเรียน
- การคุยหรือการหลับของนักเรียนในชั้นเรียน
- ความไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียนหรือความไม่ตั้งใจสอนของครู
- การไม่ส่งการบ้านหรือส่งการบ้านช้ากว่ากำหนด
- ความไม่ร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียน
- การขาดแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน
- การพัฒนาพฤติกรรม "สมาธิสั้น" ของเด็กชายกฤษฎณ์ด้วยกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
- รูปแบบการช่วยเหลือนักเรียนในชั้นเรียนที่เรียนกับครูชาวต่างชาติ
- การแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนที่ชอบแกล้งเพื่อน

- การประพาดิตนไม่เหมาะสมในเรื่องอบายมุขและพฤติกรรมทางเพศของนักเรียน
 - การศึกษาผลการใช้พันธะสัญญาการแก้ปัญหานักเรียนทั้งขณะไม่เป็นที่
 - ความเหมาะสมและยุดิธรรมในการวัดผลการเรียนของครู
 - ผลของการฝึกกิจกรรมออกกำลังกายที่มีต่อหน้าหนักตัวของนักเรียน
- ๑.๓ เรื่องที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนและครูเกี่ยวกับการเรียนการสอน ได้แก่
- ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนของครู
 - เจตคติของนักเรียนต่อวิชาที่เรียน
 - ความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมในชั้นเรียน

๑.๔ เรื่องที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างวิธีการที่ใช้ในการแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอน ได้แก่

- การพัฒนาทักษะการเรียนด้านการอ่านสะกดคำภาษาอังกฤษโดยใช้เกม

Guessing Word และเกม Body Letter

- การพัฒนาความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ด้วยชุดฝึกอ่านเครื่อง
- การพัฒนาการคัดลายมือของนักเรียน
- การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่นักเรียน
- การพัฒนาการอ่านและเขียนภาษาไทยโดยใช้เกม
- การเปรียบเทียบผลการเรียนซึ่งสอนโดยสื่อการสอน ๒ ชนิด ที่แตกต่างกัน
- การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนที่เรียนคาบละ ๑ ชั่วโมง ๓ ครั้ง กับนักเรียนที่เรียนคาบละ ๓ ชั่วโมง ๑ ครั้ง
- การเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนของนักเรียนที่เรียนในห้องขนาดใหญ่และห้องเรียนขนาดเล็ก

ในกรณีที่มีปัญหาในชั้นเรียนของครูมีหลายปัญหา ให้ลำดับความสำคัญของแต่ละปัญหาตามระดับความรุนแรงของปัญหา โดยพิจารณาจากผลกระทบที่มีต่อความเสียหายและจำนวนผู้ได้รับผลกระทบ ปัญหาที่มีระดับความรุนแรงสูงกว่าควรได้รับการพิจารณาสำหรับนำมาทำวิจัยก่อน เพื่อหาสาเหตุและวิธีการแก้ไขปัญหานั้น ๆ โดยเร็วที่สุด

๒. การเขียนโครงการวิจัย ไม่มีรูปแบบที่แน่นอนตายตัว แต่ควรประกอบด้วยหัวข้อที่สำคัญดังต่อไปนี้

ชื่อเรื่อง - ระบุชื่องานวิจัยว่าทำอะไร ใช้วิธีการอะไร กับใคร

ความสำคัญ - ระบุเหตุผลว่าทำไมจึงสนใจจะทำงานวิจัยนี้ ที่มาของปัญหา สาเหตุของปัญหา แนวทางที่ใช้ในการแก้ปัญหาซึ่งเราจะนำมาใช้ในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย - ระบุจุดมุ่งหมายของการทำวิจัยนี้คืออะไร ทำไปเพื่ออะไร (เช่น แก้ไขปัญหา....., พัฒนาสื่อรูปแบบใหม่ ฯลฯ)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร - ระบุว่านักเรียนชั้นอะไร จำนวนกี่คน มีลักษณะอย่างไร ถ้ากลุ่มเล็กให้ระบุชื่อ หรือกรณีที่วิจัยแก้ปัญหาพฤติกรรมเป็นรายบุคคลให้ระบุชื่อนักเรียนที่ศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย - เครื่องมือที่ใช้ในการแก้ปัญหา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย- สรุปว่าวิธีการแก้ปัญหานั้น ได้ผลหรือไม่ อย่างไร ทราบได้อย่างไร

ภาคผนวก - เครื่องมือที่ใช้ ข้อมูลดิบ หลักฐานอื่น ๆ เช่น ภาพถ่ายขณะดำเนินการวิจัย (อาจมีหรือไม่ก็ได้)

๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

- พิจารณามีข้อมูลอะไรบ้างที่จำเป็นต้องนำมาใช้วิเคราะห์เพื่อหาคำตอบของวัตถุประสงค์ของการวิจัยแต่ละข้อ

- ตรวจสอบว่ามีข้อมูลใดบ้างที่มีอยู่แล้วในโรงเรียน หรือในหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลควรจะมี ความทันสมัยและเชื่อถือได้ในระดับที่ผู้วิจัยต้องการ

- เก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งอาจจะใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากตัวอย่างหรือจากทั้งหมด โดยอาจใช้วิธีการวัด การนับ การสังเกต การสัมภาษณ์ เป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม หรือวิธีส่งแบบสอบถามให้นักเรียนตอบ

๔. การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล มีขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนี้

- นำข้อมูลมาประมวลผลโดยใช้วิธีวิเคราะห์ที่กำหนดไว้ในโครงการวิจัยที่เขียนไว้

- ในกรณีที่คำตอบต้องการจำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ของผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น จำแนกตามเพศ ตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามช่วงเวลาที่สอน ตามสื่อที่ใช้ในการสอน หรือตามเจตคติของนักเรียน การประมวลผลก็ต้องทำไปตามลักษณะต่าง ๆ เหล่านั้นด้วย

๕. การเขียนรายงานการวิจัย โดยทั่วไปควรประกอบด้วยหัวข้อที่สำคัญต่อไปนี้

● บทนำ

ประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ ความเป็นมา/ความสำคัญ/ความจำเป็นที่ต้องทำวิจัยเรื่องนี้ วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย นิยามของคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย สมมุติฐานของการวิจัย และระเบียบวิธีที่ใช้ในการวิจัย

● ผลการวิจัย

โดยทั่วไปมักนิยมนำเสนอผลการวิจัยในรูปคำบรรยายสรุปเกี่ยวกับคำตอบของวัตถุประสงค์การวิจัยแต่ละข้อ ตามด้วยตาราง แผนภูมิ และแผนภาพแสดงรายละเอียด ควรแสดงให้เห็น

ว่าผลการวิจัยมีความสอดคล้องหรือขัดแย้งกับหลักการหรือทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ หรือผลงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือความเชื่อ หรือสมมุติฐานของผู้วิจัยเอง

- **สรุปและข้อเสนอแนะ**

ประกอบด้วยข้อสรุปที่สำคัญของคำตอบ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ตลอดจนข้อเสนอแนะในการทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องทำนองเดียวกันนี้ต่อไป ให้มีความเหมาะสมและมีคุณภาพมากขึ้น

ข้อควรระวังในการทำวิจัยในชั้นเรียน การทำวิจัยในชั้นเรียนมีข้อควรระวังในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ดังนี้

๑. การควบคุมปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของเรื่อง ที่ผู้วิจัยศึกษา นอกเหนือไปจากปัจจัยที่ผู้วิจัยนำมาพิจารณาซึ่งปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและครูผู้สอนเอง ในกรณีที่ไม่สามารถควบคุมปัจจัยดังกล่าวให้เหมือนกันได้ จะต้องพยายามควบคุมให้ใกล้เคียงกันมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

๒. จริยธรรมของผู้วิจัย การวิจัยในชั้นเรียน ผู้วิจัยจะต้องพยายามไม่ให้เกิดผลกระทบต่อ นักเรียนให้มากที่สุด โดยเฉพาะผลกระทบในทางที่ไม่ดี

๓. เนื่องจากการวิจัยในชั้นเรียนส่วนใหญ่ผู้วิจัยมักจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษาทุกราย เช่น เก็บข้อมูลจากนักเรียนในชั้นเรียน ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องใช้สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) เช่น การประมาณค่า (Estimation) หรือการทดสอบสมมุติฐานทางสถิติ (Statistical Hypothesis Test) การที่ผู้วิจัยจะนำสถิติอนุมานดังกล่าวมาใช้ได้ก็ต่อเมื่อมีการเลือกตัวอย่างนักเรียนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเท่านั้น

คำถามที่พบบ่อยเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

คำถาม : การวิจัยในชั้นเรียน คืออะไร

คำตอบ : การวิจัยในชั้นเรียน ภาษาอังกฤษเรียกว่า Classroom Research คือ กระบวนการหาความรู้ หรือวิธีการใหม่ ๆ รวมทั้งการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเอง หรือเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นักเรียน ผลการวิจัยใช้ได้เฉพาะกลุ่มที่ทำการศึกษาบางที่เราเรียกว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) หรือการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นักเรียน

คำถาม : ใครเป็นผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

คำตอบ : ผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนคือ ครูผู้สอน

คำถาม : การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้มีขั้นตอนอะไรบ้าง

คำตอบ : การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้มีขั้นตอนดังนี้

๑. วิเคราะห์ปัญหา/การพัฒนา
๒. วางแผนแก้ปัญหา/การพัฒนา
๓. จัดกิจกรรมแก้ปัญหา/การพัฒนา
๔. เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล
๕. สรุปผลการแก้ปัญหา/การพัฒนา

คำถาม : ครูผู้สอนจะเริ่มต้นทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างไร

คำตอบ : ครูผู้สอนจะเริ่มต้นด้วยวิธีง่าย ๆ คือ สอนไปสังเกตไปว่า ผู้เรียนคนไหนมีจุดเด่น จุดด้อย ตรงไหน แล้วพยายามบันทึกไว้ จากนั้นสรุปข้อมูลที่มีอยู่ ซึ่งจะทำให้ทราบว่าเด็กในชั้นมีกลุ่มเก่งกี่คน กลุ่มอ่อนกี่คน ใครบ้าง ที่เรียนอ่อน อ่อนในเรื่องอะไร เพื่อจะได้คิดหาวัตกรรมการที่เหมาะสมเพื่อช่วยเหลือกลุ่มอ่อนต่อไป

คำถาม : ปัญหาหรือสิ่งที่ต้องการพัฒนาเป็นด้านความรู้เท่านั้นใช่หรือไม่

คำตอบ : ไม่ใช่ ปัญหาหรือสิ่งที่ต้องพัฒนาอาจเป็นด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ หรือด้านความประพฤติ พฤติกรรม หรือบุคลิกภาพที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนก็ได้

คำถาม : การทำวิจัยในชั้นเรียน จะทำให้ครูทิ้งชั้นเรียน เพราะต้องไปค้นคว้าเกี่ยวกับนวัตกรรมใช่หรือไม่

คำตอบ : ไม่ใช่ การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยเล็ก ๆ ควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานจริง มุ่งแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียน เป็นสำคัญ ไม่จำเป็นต้องค้นคว้าหรืออ้างอิงแบบวิทยานิพนธ์ รูปแบบการหาความรู้อาจได้มาจากการพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครูด้วยกัน จากเอกสารต่าง ๆ ที่ได้รับจากการประชุม อบรม สัมมนา จากรายการ โทรทัศน์ทางการศึกษา จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น Internet วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัยต่าง ๆ ที่มีผู้ทำไว้

คำถาม : รายงานผลการวิจัยในชั้นเรียนจะเขียนเมื่อไร

คำตอบ : เขียนขึ้นเมื่อครูผู้สอนเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูผู้สอนต้องเขียนสรุปผลการวิจัย หากพบว่าผู้เรียนไม่เกิดการเรียนรู้ และหรือพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ครูผู้สอนอาจต้องทำวิจัยในชั้นเรียนซ้ำอีกครั้งหรือหลาย ๆ ครั้ง จนกว่าผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ และหรือมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ ตามหลักสูตรอย่างแท้จริง

คำถาม : การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนต้องเขียนตามระเบียบวิธีวิจัย คือต้องมีบทที่ ๑ ถึง บทที่ ๕ ใช่หรือไม่

คำตอบ : ไม่จำเป็น การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน ครูสามารถเขียนง่าย ๆ โดยระบุปัญหาที่พบ สาเหตุของปัญหา วิธีการแก้ปัญหาและผลการแก้ปัญหา อาจมีข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตต่อท้าย และแนบหลักฐานสิ่งที่ได้ดำเนินการ เช่น แบบฝึก แบบบันทึก ฯลฯ

คำถาม : ทำวิจัยแล้วจะเอาไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง

คำตอบ : ทำวิจัยแล้วมีประโยชน์อย่างแน่นอน ประโยชน์ต่อนักเรียนคือ นักเรียนแต่ละคนจะได้รับการพัฒนา หรือแก้ปัญหอย่างถูกวิธี ประโยชน์ต่อครูคือ ครูมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ครูผู้สอนสามารถสรุปเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อรอรับการประเมินตามมาตรฐานวิชาชีพครู และสามารถรวบรวมเป็นผลงานวิชาการเพื่อขอเลื่อนระดับให้สูงขึ้น

คำถาม : การวิจัยในชั้นเรียนและการวิจัยในโรงเรียนต่างกันอย่างไร

คำตอบ : การวิจัยในชั้นเรียน เป็นการวิจัยของครูที่ประจำอยู่ในห้องเรียน ซึ่งสังเกตพบว่า นักเรียนบางคนมีปัญหา และเมื่อวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาของนักเรียนบางคนดังกล่าว ระบุได้หลายสาเหตุ จึงเลือกสาเหตุที่ตนสามารถแก้ไขได้ หาวิธีแก้ไข (ซึ่งไม่ใช่วิธีสอน) ดำเนินการแก้ไขไปพร้อม ๆ กับการสอนนักเรียนกลุ่มใหญ่ จนปัญหาดังกล่าวได้รับการคลี่คลาย จึงเขียนรายงานการวิจัยซึ่งมีความยาว ๒ - ๓ หน้า การวิจัยในโรงเรียน เป็นการวิจัยของผู้บริหารโรงเรียน หรือศึกษานิเทศก์ ซึ่งสังเกตพบว่า ครูบางคนมีปัญหาในงานครู และเมื่อวิเคราะห์ถึงสาเหตุดังกล่าว ก็ระบุได้หลายสาเหตุ จึงเลือกสาเหตุที่ตนสามารถแก้ไขได้ หาวิธีการแก้ไข ดำเนินการแก้ไขไปพร้อม ๆ กับการปฏิบัติงานปกติของตน จนปัญหาดังกล่าวได้รับการคลี่คลาย จึงเขียนรายงานการวิจัยซึ่งมีความยาว ๒ - ๓ หน้า เช่นเดียวกัน

คำถาม : การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนจะทำให้ทุกกลุ่มสาระหรือไม่

คำตอบ : การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สามารถทำได้ทุกกลุ่มสาระ ไม่ว่าจะเป็นสาระความรู้ การปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการพัฒนาคุณธรรม ลักษณะของแต่ละกลุ่มสาระใช้กระบวนการเดียวกัน คือ ก่อนวิจัยต้องมีการหาปัญหาหรือสิ่งที่ต้องการพัฒนา หาแนวทางแก้ไข นำแนวทางไปดำเนินการ สรุปผลและเขียนรายงาน

คำถาม : โดยสรุปการวิจัยในชั้นเรียนจะมีลักษณะอย่างไร

คำตอบ : การวิจัยในชั้นเรียนจะมีลักษณะดังนี้

๑. ผู้วิจัยยังคงทำงานตามปกติของตน
๒. ไม่ต้องสร้างเครื่องมือวิจัย
๓. ไม่มีข้อมูลจำนวนมาก
๔. ไม่ต้องทบทวนรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๕. ข้อมูลส่วนใหญ่มาจากการสังเกต การพูดคุย และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา
๖. ใช้เวลาทำวิจัยไม่นาน ขึ้นอยู่กับสาเหตุของปัญหาและจำนวนบุคคลที่ต้องการแก้ไข
๗. ความยาว ๒ - ๓ หน้าต่อเรื่อง
๘. นักเรียน/ครูได้รับการแก้ไขหรือพัฒนา

๙. ไม่มีการระบุประชากร กลุ่มตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่าง
๑๐. ไม่ต้องใช้สถิติสรุปอ้างอิง และไม่มีระดับนัยสำคัญ
๑๑. ไม่มีการทดสอบก่อนหลัง
๑๒. ไม่มีกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม
๑๓. เป็นการวิจัยเชิงคุณลักษณะมากกว่าเชิงปริมาณ
๑๔. เน้นการแก้ไขที่สาเหตุของปัญหาของนักเรียน/ครูบางคน บางเรื่อง
(ที่มา <http://www.ipst.ac.th/research/classroom/knowledge.htm>. สาขาวิจัย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.))

จากที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดนี้ จะเห็นได้ว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องที่ครูทุกท่านควรกระทำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพื่อประโยชน์โดยตรงแก่นักเรียน อีกทั้งเป็นเรื่องที่กระทำได้ไม่ยากนัก หากครูมีความตั้งใจจริง และหากว่าได้รับการสนับสนุนจากสถานศึกษาต่าง ๆ ด้วยแล้ว จะเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

ยุทธ ไกยวรรณ. **พื้นฐานการวิจัย**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๕.
สรชัย พิศาลบุตร. **การทำวิจัยในชั้นเรียน เรียบรู้กันได้ใน ๕ ชั่วโมง**. กรุงเทพฯ : บริษัทวิทยพัฒน์,
๒๕๔๙.

www.ipst.ac.th/research/classroom/knowledge.htm